

Projekt dofinansowany przez Unię Europejską

**W RAMACH PROJEKTU „NIEPEŁNOSPRAWNI BEZ GRANIC”
INTEGRACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z POWIATU LUBAŃSKIEGO I POWIATU
LÖBAU-ZITTAU**

INFORMACJA NT.

**FORUM EDUKACYJNEGO DLA PRACOWNIKÓW
INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
TEMAT FORUM: „SEKSUALNOŚĆ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH”
Lubań, 25.02.2005**

W ostatnich dniach w Lubaniu miało miejsce nietypowe spotkanie. W ramach projektu „Niepełnosprawni bez granic - Integracja osób niepełnosprawnych z powiatu lubańskiego i powiatu Löbau-Zittau” odbyło się forum edukacyjne dla osób pracujących na co dzień z młodymi i dorosłymi osobami niepełnosprawnymi. Temat forum dotyczył rozwoju i życia seksualnego osób niepełnosprawnych.

Wydaje się, że na co dzień jest to temat tabu. Jest to niewątpliwie kwestia trudna, ale przecież bardzo istotna dla osób zdrowych i chorych. Osoby niepełnosprawne fizycznie i umysłowo często potrzebują fachowej pomocy w tym zakresie, a pedagodzy i rodzice muszą być przygotowani na trudne pytania i pojawiające się problemy.

O tym, jakie było zainteresowanie spotkaniem niech świadczy fakt, że planowano je na 25 osób, a przybyłych było dwukrotnie tyle. Ze strony niemieckiej przybyło 19 osób z różnych ośrodków i instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi w tym z Zittau, Großhennerdorf, Kemnitz. Ze strony polskiej przybyło 33 uczestników, w tym: pracownicy Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lubaniu, Warsztatów Terapii Zajęciowej w Lubaniu, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Dzieci z Lubania i Gryfowa, przedstawiciele rodziców osób niepełnosprawnych, Siostra Przełożona Ogniska dla Dziewcząt w Lubaniu.

Oficjalnego otwarcia Forum dokonał Starosta Lubański – Pan Lucjan Żelabowski. W imieniu Powiatu Löbau-Zittau wystąpiła pani Elke Pratsch, która reprezentuje sprawę osób niepełnosprawnych w tamtejszym starostwie. Całość

spotkania prowadziła pani Irena Jarmolińska, Kierownik Warsztatów Terapii Zajęciowej w Lubaniu.

Wykładowcami, prelegentami byli:

- Ze strony polskiej – psycholog Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Lubaniu – Pani Beata Sasin, która w pracy zawodowej spotyka się z różnymi problemami osób niepełnosprawnych, w tym z problemami seksualności i form jej ekspresji. Pani Sasin zaprezentowała teoretyczną stronę problematyki. Omówiła też społeczne postawy wobec seksualności, negatywne konsekwencje braku edukacji i brak społecznego przyzwolenia na tą edukację.
- Ze strony niemieckiej wystąpił dyrektor Diakonii – Pan Hans Matthes i Pani Susan Nebe, którzy podjęli tematy praktycznego rozwiązywania po stronie niemieckiej omawianego problemu.

W wystąpieniu Pana Hansa Matthesa, będącym swego rodzaju wyzwaniem dla pedagogów i otoczenia osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym i sprężonym zaakcentowane były prawa tych osób do seksualności.

Pani Susan Nebe zaprezentowała własne doświadczenia odnośnie stosowanych przez nią metod uświadamiania seksualnego osób niepełnosprawnych, wykorzystując przy tym wskazania opracowane przez holenderskiego etyka medycyny Sporkena. Zaakcentowała też konieczność uświadamiania w zakresie:

- fizjologicznej i biologicznej wiedzy o własnym ciele, własnego miejsca w życiu, utożsamiania się z płcią oraz sposobów obrony przed wykorzystywaniem seksualnym,
- prawidłowości zachowań dotyczących zmysłowości i erotyki np. sposobów i miejsca okazywania miłości,
- zachowań w zakresie ekspresji seksualnej, w tym przekazywania konkretnej wiedzy na temat zapobiegania ciąży.

Zarówno w wystąpieniach prelegentów, jak i dyskutantów – poruszano szereg ciekawych aspektów, wskazywano praktyczną możliwość rozwiązywania przez niepełnosprawnych problemów związanych z płciowością.

Podjęte na Forum tematy z pewnością będą sprzyjać otwartej dyskusji pracowników z osobami niepełnosprawnymi i ich opiekunami.

Społeczeństwo, w tym także osoby niepełnosprawne, „bombardowane” jest przez niektóre środki masowego przekazu – zagadnieniami związanymi z seksem. Celem więc organizatorów Forum było przekazanie opiekunom wiedzy z zakresu prowadzenia doradztwa niepełnosprawnym na temat seksu i uświadamiania otoczeniu niepełnosprawnych, że przeżywanie miłości jest niezależne od poziomu intelektualnego rozwoju.

Partnerzy Projektu:

- **Starostwo Powiatowe w Lubaniu**
- **Starostwo Powiatowe Löbau-Zittau,**
- **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lubaniu,**
- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Lubaniu.**

PROGRAM FORUM

- 10.00** Powitanie gości.
- 10.15** Referat „Seksualność osób niepełnosprawnych” - pani Beata Sasin, psycholog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubaniu.
- 11.20** Wykład „Seksualność u ludzi z upośledzeniem umysłowym i sprzężonym – wyzwanie dla pedagogów i dla otoczenia” – pan Hans Matthes, Diakoniewerk Oberlausitz e.V.
- 12.00** Przerwa z poczęstunkiem.
- 12.30** Rozmowa pedagogiczna o seksualności” pogadanka nt. organizowania spotkań dla par niepełnosprawnych prowadzona przez panią Susanne Nebe.
- 13.30** Dyskusja uczestników Forum.
- 14.30** Zakończenie Forum.